

О. І. Сердюк, професор кафедри публічного управління
та адміністрування, к. е. н, доцент,
І. О. Рівна, магістрант за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
Полтавська державна аграрна академія

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ШЛЯХОМ ОПРИЛЮДНЕННЯ НА ОФІЦІЙНИХ САЙТАХ

Проблема інформаційної відкритості влади особливої актуальності набула в процесі демократизації українського суспільства.

Для забезпечення інформаційної відкритості влади в січні 2011 року парламентом був прийнятий Закон України «Про доступ до публічної інформації», який, як свідчить світовий рейтинг, визнаний експертами одним з найкращим у світі (9 місце серед аналогічних законів у 89 країнах світу) [1, с. 4]. В ньому закріплено надзвичайно важливий міжнародний принцип доступу до публічної інформації, згідно з яким будь-яка інформація, яка знаходиться в органі виконавчої влади, органі місцевого самоврядування, повинна бути відкрита і доступна, за винятком переліку відомостей, доступ до яких обмежується законом.

Доступ до інформації забезпечується шляхом її оприлюднення у засобах масової інформації, в т. ч. на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет. Зручність такого способу оприлюднення інформації очевидна: оперативність, мультимедійні матеріали, необмеженість у кількості даних, легкість розміщення та редагування і головне – доступ для громади в будь-який час.

Виявити проблеми, з якими стикаються запитувачі при пошуку публічної інформації на офіційних сайтах розпорядників публічної інформації дозволяє моніторинг змісту офіційних сайтів.

Метою моніторингу змісту офіційних сайтів є визначення кількісних і якісних характеристик поточного рівня інформаційної відкритості відповідно до вимог чинного

законодавства України з питань оприлюднення в мережі Інтернет інформації про діяльність суб'єктів владних повноважень [2, с. 26]. Згідно поставленої мети предметом моніторингу є визначення відповідності змісту офіційних сайтів суб'єктів владних повноважень положенням нормативно-правових актів, які регулюють питання доступу до інформації про діяльність органів влади та положенням нормативно-правових актів, що встановлюють технічні, технологічні, програмні і лінгвістичні вимоги до офіційних сайтів органів влади.

В рамках проекту «Зміцнення потенціалу Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», який виконувався Програмою розвитку ООН в Україні та фінансувався Міністерством закордонних справ Данії, створена Методологія оцінки рівня забезпечення доступу до публічної інформації суб'єктами владних повноважень [2, с. 28]. Згідно неї якісні характеристики інформаційної відкритості визначаються за допомогою декількох критеріїв: повноти, актуальності, навігаційної доступності та доступності форматів розміщено на офіційних сайтах інформації.

В процесі моніторингу офіційного сайту Решетилівської районної ради [3] здійснено контент-аналіз наявності необхідної публічної інформації згідно з затвердженим інформаційним законодавством. При цьому параметри аналізу запозичено з вище згаданої Методології, оцінка здійснювалася експертним методом за сукупністю критеріїв по кожному параметру з врахуванням вагомості його складових.

Результати моніторингу засвідчили найбільший рівень відкритості в напрямках: загальна інформація; загальна інформація про структуру органу влади; відомості про очільника та його заступника; інформація про роботу ради; звернення громадян; публічна інформація (табл. 1). Досить високу оцінку сайт отримав за критеріями зручності сприйняття інформації. Проте, відсутні: інформація: про виконавчі органи (відділи, управління); відкриті дані громадські обговорення та слухання; відомості про оскарження рішень, дії (бездіяльність) органу влади і його посадових осіб; відомості про надання послуг (в тому числі адміністративних); про закупівлю товарів,

робіт, послуг за бюджетні кошти; бюджет, фінанси.

Таблиця 1

Результати моніторингу офіційного сайту Решетилівської районної ради, 2019 р.

Параметри	Бали (0-10)
1. Загальна інформація	8
2. Структура	5
3. Рада	9
4. Відкриті дані	0
5. Відомості про цільові/регіональні програми, замовником чи виконавцем яких є орган влади	3
6. Взаємодія з громадськістю	4
8. Відомості про надання послуг (в тому числі адміністративних)	0
9. Інформація про закупівлю товарів, робіт, послуг за бюджетні кошти	0
10. Кадрове забезпечення	5
11. Бюджет. Фінанси	0
12. Критерії зручності сприйняття інформації	7
13. Додаткові вагомні параметри	0
14. Відсутність негативного контенту	10

Таким чином, офіційний сайт Решетилівської районної ради виконує свої основні функції щодо забезпечення доступу до публічної інформації. Проте, оскільки ряд розділів недостатньо наповнені необхідною інформацією, реалізація принципу прозорості, врахування громадської думки при прийнятті рішень ускладнені. З огляду на це, важливим є забезпечення органом місцевого самоврядування в межах своєї компетенції своєчасного оновлення публічної інформації та доступу громадськості для ознайомлення із прийнятими нормативно-правовими актами шляхом розміщення їх на веб-сторінці органу влади. Ситуація потребує вирішення і на законодавчому рівні, зокрема, шляхом визначення контролюючого суб'єкта та наділення його повноваженням притягнення до відповідальності за недотримання забезпечення доступності інформації.

Список використаних джерел

1. Задорожний В.П. Особливості та перспективи доступу громадян до публічної інформації в контексті реформування економіки України [Електронний ресурс] / В. П. Задорожний. – Ефективна економіка. – № 11. – 2015. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4489>.

2. Методологія оцінки рівня забезпечення доступу до публічної інформації суб'єктами владних повноважень. – К. : ЦПСА«Ейдос», 2016. – 76 с.

3. Решетилівська районна рада. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rtr.in.ua/>.